

СЕКЦІЯ 1

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

УДК 681.3

Сердюков К. Г.

к.е.н, доцент

Харківський інститут фінансів КНТЕУ

Андруха Р. Ю.

студент, гр. 51Ф, 5 курс

Харківський інститут фінансів КНТЕУ

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація: У статті розглянуто суть фінансової стратегії підприємств. Досліджено основні етапи її формування і реалізації. Обґрунтовується необхідність врахування впливу зовнішнього середовища, а також фази життєвого циклу підприємства.

Ключові слова: фінансове планування, фінансова стратегія, фінансові ресурси, стратегічні цілі, організаційна культура.

Аннотация: В статье рассмотрены суть финансовой стратегии предприятий. Исследованы основные этапы ее формирования и реализации. Обосновывается необходимость учета влияния внешней среды, а также фазы жизненного цикла предприятия.

Ключевые слова: финансовое планирование, финансовая стратегия, финансовые ресурсы, стратегические цели, организационная культура.

Summary: The article examines the nature of financial strategy. The basic stages of its formation and implementation. The necessity of taking into account the external environment as well as the phase of the life cycle of the company.

Keywords: financial planning, financial strategy, financial resources, strategic objectives, organizational culture.

Постановка проблеми: Важливою передумовою успішного ведення господарської діяльності є фінансова стабільність підприємства. В цьому контексті особливого значення набуває фінансове планування, зокрема, розробка довгострокової стратегії фінансування діяльності суб'єктів господарювання. Неможливо прийняти правильне стратегічне рішення, обстрагуючись від фінансових показників підприємства: ліквідності, структури капіталу, рентабельності, ділової активності, інвестиційних можливостей підприємства. Всі ці аспекти регулює і враховує фінансова стратегія підприємства, вибір якої здійснюється за висновками фінансового аналізу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій: Проблема формування і реалізації фінансової стратегії на підприємстві знайшла відображення в наукових працях багатьох зарубіжних і вітчизняних вчених-економістів, таких як І. І. Бланк [1], А. Д. Чандлер [10], Л. В. Дикань [2], Ю. В. Лукіна [3], А. М. Поддєрьогін [4], Є. Н. Станіславик [5].

Мета статті: Дослідити та представити особливості формування і запровадження фінансової стратегії як одного з елементів фінансової стабільності підприємств на сучасному етапі розвитку економіки.

Виклад основного матеріалу: Існуючі різні підходи з позиції різних авторів щодо визначення категорії «фінансова стратегія підприємства». У таблиці 1 представлені різні погляди на визначення цього поняття.

Таблиця 1

Морфологічний аналіз поняття «фінансова стратегія підприємства»

Автор	Визначення поняття	Ключові слова
Л. В. Дикань [2, с. 12-14]	стратегія, що спрямована на управління його фінансовими ресурсами	управління фінансовими ресурсами підприємства
Ю. В. Лукіна [3, с. 113-118]	стратегія, метою якої є підвищення багатства власника підприємства	підвищення багатства власника підприємства
Е. Н. Станіславик [5, с. 103]	стратегія, метою якої виступає підвищення вартості підприємства за умови забезпечення фінансової рівноваги	підвищення вартості підприємства
А. Д. Чандлер [10, с. 439-441]	визначення основних довгострокових фінансових цілей та завдань підприємства й утримання курсу дій, розподілу ресурсів, необхідних для досягнення цих цілей	визначення довгострокових фінансових цілей та завдань підприємства
А. М. Поддєрьогін [4, с. 196-199]	стратегія, що включає методи та практику формування фінансових ресурсів, їх планування та забезпечення фінансової стійкості підприємства за ринкових умов господарювання	методи та практика формування та планування фінансових ресурсів підприємства
Розглянувши різні погляди на суть фінансових ресурсів, можна дати уточнене визначення фінансової стратегії підприємства – довгостроковий курс <u>фінансової</u> політики, розрахований на перспективу і передбачає вирішення великомасштабних завдань, які визначаються цілями підприємства		

За сучасних умов ринкової економіки виникає об'єктивна необхідність визначення тенденцій розвитку фінансового стану та перспективних фінансових можливостей підприємств. Для вирішення таких питань спрямовано фінансову стратегію підприємства. Отже, фінансова стратегія підприємства – довгостроковий курс фінансової політики, розрахований на перспективу і передбачає вирішення великомасштабних завдань, які визначаються цілями підприємства. Вона визначає генеральний напрямок фінансового розвитку та стосується найважливіших аспектів фінансової діяльності підприємства: формування та використання прибутку, рішень щодо структури капіталу та виплати дивідендів, вибору форм і способів інвестування, оптимізації податкових виплат. Фінансова стратегія виступає складовою загальної стратегії підприємства (рис.1), основна мета якої полягає у забезпеченні стабільно високих темпів прибутковості, а також фінансово-економічного й виробничо-господарського розвитку та зміцнення конкурентної позиції підприємства [1, с. 325-328; 6; 8; 10, с. 541-545].

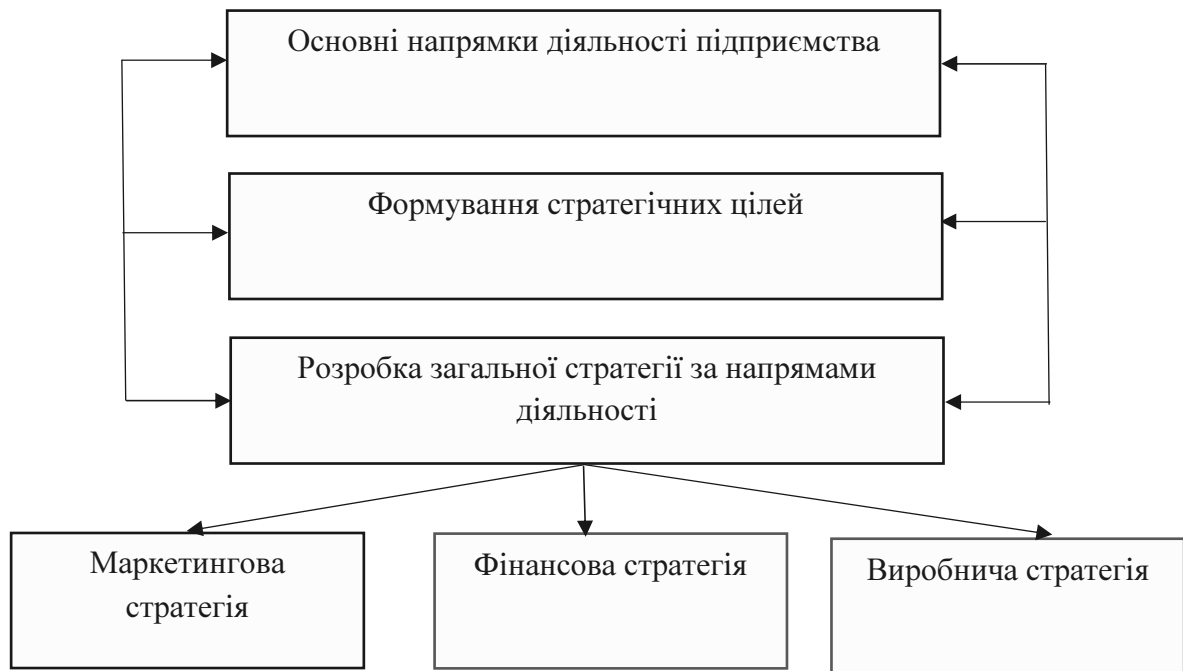

Рис. 1. Фінансова стратегія у загальній стратегії розвитку підприємства [1, с. 325-328; 6; 8; 10, с. 541-545]

Вважається, що першочерговим завданням підприємства є розвиток здорової конкуренції, яка визначається в процесі розроблення виробничої та маркетингової стратегій. Відповідно, загальна стратегія ґрунтується на врахуванні можливостей збільшення конкурентних переваг підприємства. При цьому фінансова стратегія спрямовується на забезпечення самофінансування підприємства, що може досягатися в контексті ефективного управління капіталом, активами, прибутком, інвестиціями тощо. Таким чином, формування стратегічних цілей орієнтовано на нагромадження капіталу підприємства, достатнього для фінансування його розширеного відтворення. Головними завданнями фінансової стратегії є:

- 1) визначення способів проведення успішної фінансової стратегії та використання фінансових можливостей;
- 2) визначення перспективних фінансових взаємовідносин із суб'єктами господарювання, бюджетом, банками та іншими фінансовими інститутами;
- 3) фінансове забезпечення операційної та інвестиційної діяльності на перспективу;
- 4) вивчення економічних та фінансових можливостей імовірних конкурентів, розроблення та здійснення заходів щодо забезпечення фінансової стійкості;
- 5) розроблення способів виходу із кризового стану та методів управління за умов кризового стану підприємств [2, с. 17-18; 6; 9].

Фінансова стратегія включає методи та практику формування фінансових ресурсів, їх планування та забезпечення фінансової стійкості підприємства за ринкових умов господарювання, а також охоплює всі форми фінансової діяль-

ності підприємства: оптимізацію основних та оборотних засобів, формування та розподіл прибутку, грошові розрахунки, інвестиційну політику.

Всебічно враховуючи фінансові можливості підприємств, об'єктивно оцінюючи характер внутрішніх та зовнішніх чинників, фінансова стратегія забезпечує відповідність фінансово-економічних можливостей підприємства умовам, які склалися на ринку товарів та фінансовому ринку. Фінансова стратегія передбачає визначення довготермінових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших способів їх досягнення. Цілі фінансової стратегії мають підпорядковуватися загальній стратегії економічного розвитку та спрямовуватися на максимізацію прибутку і ринкової вартості підприємства. При розробленні фінансової стратегії необхідно враховувати динаміку макроекономічних процесів, тенденції розвитку вітчизняних фінансових ринків, можливості диверсифікації діяльності підприємства тощо. Фінансовій стратегії притаманні певні характерні риси (рис. 2) [7; 8; 10, с. 348].

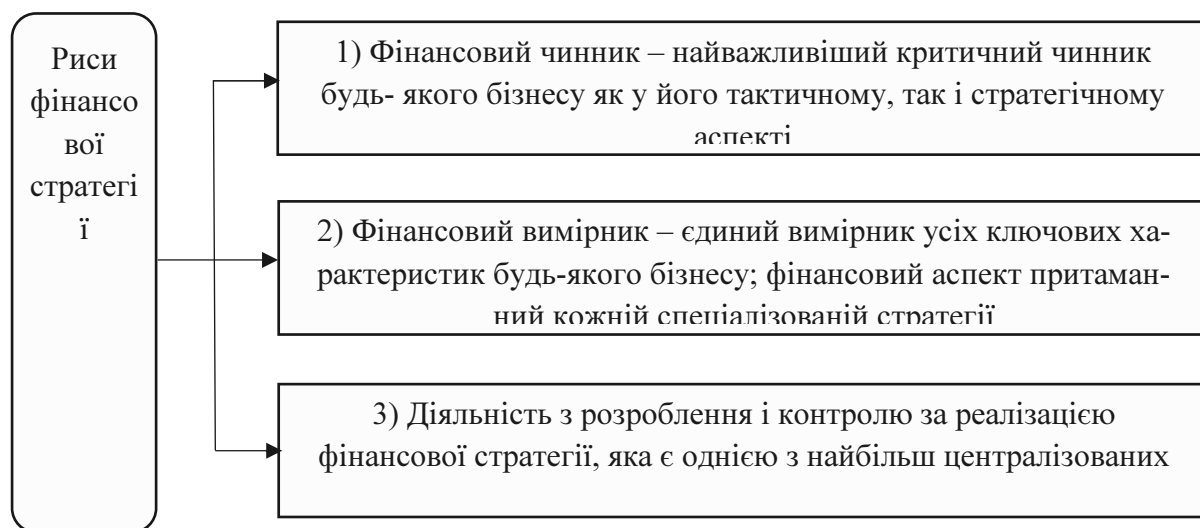

Рис. 2. Основні риси фінансової стратегії підприємства [7; 8; 10, с. 348].

Фінансова стратегія підприємства – це генеральний план дій із забезпечення підприємства грошовими засобами. Вона охоплює питання теорії та практики формування фінансів, їх планування, вирішує завдання, які забезпечують фінансову стабільність підприємства в ринкових умовах господарювання.

Фінансова стратегія узгоджується із загальною стратегією підприємства та є чинником забезпечення його ефективного функціонування й фінансового розвитку в майбутньому. У процесі розробки фінансової стратегії особлива увага приділяється виробництву конкурентоспроможної продукції, повноті виявлення грошових доходів, мобілізації внутрішніх ресурсів, максимальному зниженню собівартості продукції, формуванню та розподілу прибутку, визначенню оптимальної потреби в оборотних коштах, раціональному використанню залучених коштів, ефективному використанню капіталу підприємства. Розробка та формування діючої фінансової стратегії підприємства умовно проходить в 6 етапів (рис. 3) [6; 9; 10, с. 429-436].

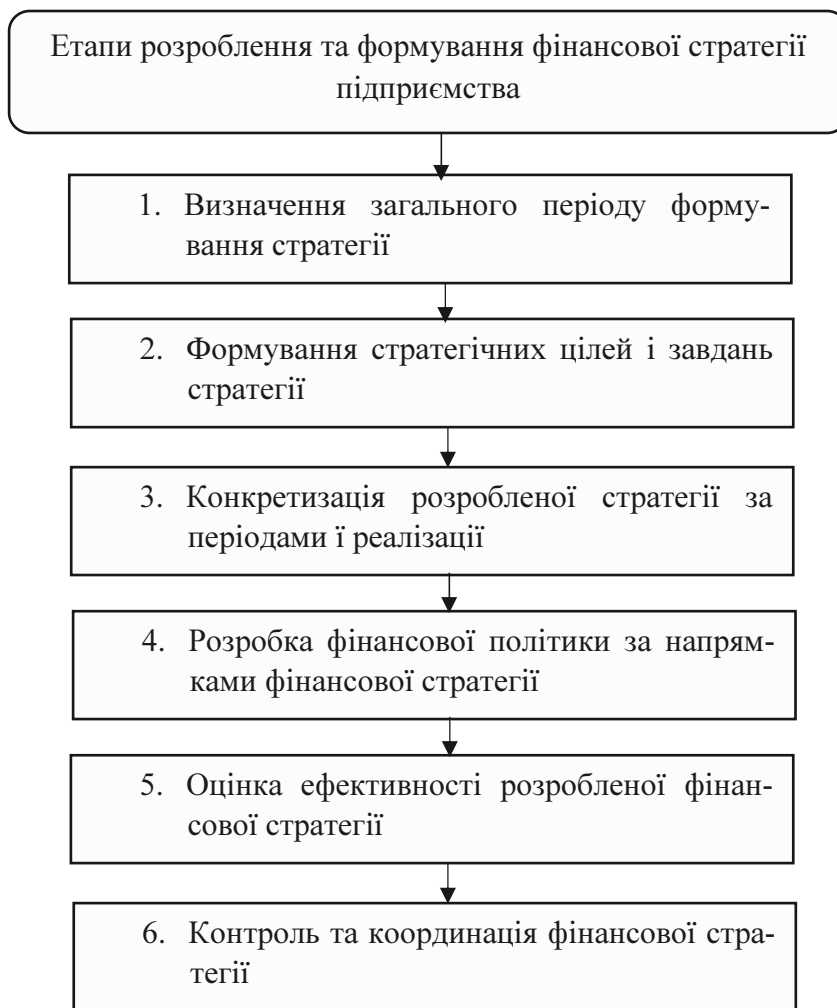

Рис. 3. Процес розроблення та формування фінансової стратегії підприємства [6; 9; 10, с. 429-436]

Висновки: Фінансова стратегія являє собою визначення довготермінової мети фінансової діяльності підприємства, а також вибір найефективніших способів та шляхів їх досягнення. Розроблення фінансової стратегії – це галузь фінансового планування. Як складова загальної стратегії економічного розвитку, вона має узгоджуватися з її цілями та напрямками. У свою чергу, фінансова стратегія справляє суттєвий вплив на загальну економічну стратегію підприємства. Зміна ситуації на мікро- та макроекономічному рівнях призводить до коригування фінансової стратегії розвитку підприємства. Формування фінансової стратегії підприємства визначається змінами зовнішнього середовища. А це визначає необхідність постійного вивчення проблеми фінансової стратегії, взаємозв'язку її з тактичними рішеннями.

Список бібліографічних посилань:

1. Бланк І. А. Фінансова стратегія підприємства : підручник / І. А. Бланк. — К. : Ніка, 2013. — 520 с.
2. Дикань Л. Стратегічне управління фінансовими ресурсами промислового підприємства / Л. Дикань // Фінанси України. — 2015. — № 3. — с. 12-18.
3. Лукіна Ю. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства / Ю. Лукіна // Фінанси України. — 2014. — № 17 – с. 113-125.

4. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: підручник / А. М. Поддєрьогін. — К.: КНЕУ, 2010. — 384 с.
5. Станіславик Є. Н. Основи фінансового менеджменту : навчальний посібник / Є. Н. Станіславчик. — К. : Знання, 2008. — 128 с.
6. Стратегічне управління [Електронний ресурс].— Режим доступу: http://pidruchniki.ws/10981205/marketing/finansova_strategiya
7. Сутність фінансової стратегії діяльності підприємства [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/23_ntp
8. Фінанси підприємств [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua>
9. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua>
10. Чандлер А. Д. Фінансовий менеджмент : підручник / А. Д. Чандлер. — К. : Знання, 2010. — 609 с.